

SZEF
KANCELARII SEJMU

GMŚ-WSR-173-34/12

Warszawa, dnia 9 lutego 2012 r.

Pani

Henryka Bochniarz

Prezydent Polskiej Konfederacji

Pracodawców Prywatnych

Szanowna Pani Prezydent

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję, w trybie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 1991 r. Nr 55, poz. 235 z późn. zm.) – posełki projekt ustawy o spółdzielniach rolników (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Jurgiel), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

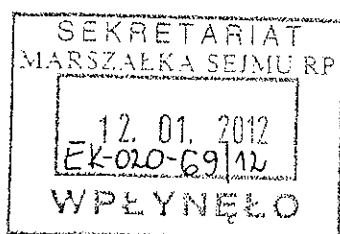
Lech Czajla

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Warszawa, dnia 12.01.2012 r.

**Grupa Posłów
Na Sejm Rzeczypospolitej
Klubu Parlamentarnego
„Prawo i Sprawiedliwość”**

**Szanowna Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483) oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2009 r., Nr 5, poz. 47, z późn. zm.) niżej podpisani posłowie składają projekt ustawy:

- o spółdzielniach rolników

Na podstawie art. 34 ust. 1 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Pana posła Krzysztofa Jurgieła.

USTAWA

z dnia 2012r.

o spółdzielniach rolników

Art. 1

Ustawa określa zasady organizowania się producentów rolnych w spółdzielnie rolników i ich związki oraz zasady ich funkcjonowania.

Art. 2

Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) spółdzielni - należy przez to rozumieć spółdzielnię działającą na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U z 2003 Nr 188 poz. 1848 z późn. zm.),
- 2) spółdzielni rolników - należy przez to rozumieć spółdzielnię działającą na podstawie ustawy Prawo spółdzielcze i przepisów niniejszej ustawy,
- 3) statucie - należy przez to rozumieć akt regulujący działalność spółdzielni zgodnie z art. 5 ustawy Prawo spółdzielcze oraz przepisów niniejszej ustawy,
- 4) rolniku-producentcie - należy przez to rozumieć osoby fizyczne oraz osoby prawne prowadzące gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzące działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej.

Rozdział I

Cel działalności i członkostwo

Art. 3

1. Celem działalności gospodarczej spółdzielni rolników jest prowadzenie przez rolników-producentów wspólnej działalności na rzecz ich gospodarstw rolnych, w tym:

- 1) planowanie produkcji i dostosowywanie jej do warunków rynkowych ze szczególnym uwzględnieniem jej ilości i jakości,
 - 2) przechowywanie, konfekcjonowanie i standaryzacja produktów rolnych,
 - 3) koncentracja podaży oraz organizowanie sprzedaży produktów rolnych,
 - 4) przetwarzanie produktów rolnych i organizowanie sprzedaży produktów przetwórstwa,
 - 5) zaopatrzenie rolników-producentów w środki do produkcji,
 - 6) świadczenie usług mechanizacyjnych związanych z produkcją rolną
 - 7) stosowanie i upowszechnianie korzystnych dla środowiska metod uprawy, technologii produkcji i metod gospodarki odpadami.
2. Statut spółdzielni rolników może przewidywać prowadzenie innej działalności na rzecz swoich członków i środowiska, w którym działa spółdzielnia, w szczególności: usługowej, społeczno-kulturalnej, edukacyjnej i ekologicznej, o ile nie stoi to w sprzeczności z zasadniczym celem jej działalności określonym w ust. 1.
3. Przychody z działalności, o której mowa w ust. 2 nie mogą przekroczyć 25% ogólnych przychodów spółdzielni

Art. 4

1. Liczba członków spółdzielni nie może być mniejsza od pięciu.
2. Członkami spółdzielni mogą być rolnicy-producenti, wytwarzający w swoich gospodarstwach produkt lub grupę produktów rolnych, ze względu na które spółdzielnia jest założona, w celach określonych w art. 3 ust. 1.
3. Spółdzielnia nie może odmówić przyjęcia na członka rolnika-producenta, jeżeli spełnia on wymogi określone w jej statucie.
4. Przychody ze sprzedaży produktów lub grup produktów wytworzonych w gospodarstwach członków, jako produkt świeży lub przetworzony oraz usług mechanizacyjnych dla tych gospodarstw muszą stanowić więcej niż połowę przychodów spółdzielni.
5. Spółdzielnia jest zobowiązana określić obowiązujące członków zasady produkcji, w tym dotyczące jakości i ilości produktów lub grup produktów oraz sposoby przygotowania produktów do sprzedaży.
6. Jeżeli członkami są wyłącznie osoby prawne, a w statucie spółdzielni zastosowano zasadę zawartą w art. 36 § 3 zdanie drugie, ustawy Prawo spółdzielcze, zaden z członków nie może mieć więcej niż 20% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.
7. Statut spółdzielni rolników oprócz wymagań określonych w odrębnych przepisach, określa w szczególności:
 - 1) zasady przyjmowania nowych członków oraz występowania członków ze spółdzielni, przy czym minimalny okres członkostwa nie może być krótszy niż jeden rok obrotowy, a informacja o zamiarze wystąpienia ze spółdzielni powinna być złożona na piśmie co najmniej 3 miesiące przed końcem roku obrotowego;
 - 2) obowiązek członkostwa tylko w jednej spółdzielni w zakresie produktu lub grupy produktów, ze względu na które spółdzielnia jest założona;

- 3) wymóg sprzedaży przez członków całości produktów lub grupy produktów, ze względu na które spółdzielnia jest założona, za jej pośrednictwem oraz odstąpienia od tej zasady;
 - 4) obowiązek dostarczania przez członków informacji w celu planowania działalności, dotyczących w szczególności: powierzchni uprawy, planów oraz wielkości produkcji produktów, ze względu na które spółdzielnia jest założona,
 - 5) sankcje wobec członka, który nie wypełnia nałożonych na niego obowiązków.
7. Statut może również zawierać postanowienia dotyczące w szczególności:
- 1) zasad zaopatrzenia członków w środki do produkcji,
 - 2) zasad wspólnego użytkowania sprzętu rolniczego,
 - 3) prowadzenia działań promocyjnych,
 - 4) działań na rzecz ochrony jakości zasobów wody, gleby i krajobrazu oraz zachowania lub stymulowania różnorodności biologicznej.

Art. 5

1. Statut może dopuszczać członkostwo osób prawnych oraz osób fizycznych niebędących rolnikami-producentami, jeżeli osoba prawna lub osoba fizyczna niebędąca rolnikiem-producentem posiada środki techniczne umożliwiające w szczególności przechowywanie, magazynowanie, sortowanie, pakowanie lub przetwarzanie produktów.
2. Przy dopuszczeniu możliwości, o której mowa w ust. 1 statut powinien określać w szczególności warunki oraz tryb przyjęcia do spółdzielni osoby prawnej lub osoby fizycznej niebędącej rolnikiem-producentem.
3. Członków niebędących rolnikami-producentami nie liczy się przy określaniu minimalnej liczby członków spółdzielni, o której mowa w art. 4 ust. 1.
4. Członkowie - osoby fizyczne niebędące producentami oraz osoby wskazane przez członków - osoby prawne niebędące producentami, nie mogą być wybierani do rady nadzorczej spółdzielni.

Art. 6

Spółdzielnie rolników mogą na podstawie art. 243 ustawy Prawo Spółdzielcze tworzyć lokalne, regionalne i krajowe związki prowadzące w imieniu i na ich rzecz działalności określone w art. 3 ust. 1 i 2, lub przystępować do takich związków.

Art. 7

Minister właściwy do spraw rolnictwa, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Spółdzielczej oraz Krajowej Rady Izb Rolniczych, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz produktów i

grup produktów, dla których mogą być zakładane spółdzielnie rolników.

Art. 8

1. Kontrole w zakresie spełniania przez spółdzielnię warunków, o których mowa w art. 4, oraz warunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 sprawują w ramach spółdzielczej lustracji związku rewizyjne, wskazane przez Krajową Radę Spółdzielczą w uzgodnieniu z ministrem właściwym d.s. rynków rolnych.
2. Każda spółdzielnia powinna być skontrolowana nie rzadziej niż raz na 3 lata.

Rozdział II

Tryb zakładania spółdzielni rolników

Art. 9

Spółdzielnia posiada osobowość prawną.

Art. 10

Zakładanie i rejestrowanie spółdzielni rolników odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze.

Rozdział III

Zasady działania i gospodarka spółdzielni

Art. 11

1. Członek jest zobowiązany wnieść wpisowe, zgodnie z postanowieniami statutu.
2. Statut może w szczególności stanowić, że wysokość wpisowego wynosi:
 - 1) określoną kwotę, albo
 - 2) iloraz określonej w statucie części ułamkowej funduszu zasobowego spółdzielni podzielonej przez liczbę członków spółdzielni - według stanu na koniec roku poprzedzającego przystąpienie członka do spółdzielni
3. Członek jest zobowiązany zadeklarować i wnieść jeden udział, chyba że statut zobowiązuje członków do zadeklarowania i wniesienia większej ilości udziałów. Statut może także określić liczbę udziałów, jaką członek jest zobowiązany zadeklarować i wnieść w zależności od sumy rocznych obrotów, dokonywanych między członkiem a spółdzielnią, lub innych kryteriów wskazanych w statucie. W tym przypadku statut powinien określać sposób i terminy dopłaty lub zwrotu różnicy pomiędzy tak ustaloną kwotą udziałów, a kwotą udziałów poprzednio wniesionych.
4. Były członek spółdzielni oraz osoba, którą zmarły członek wskazał, jako osobę której spółdzielnia jest zobowiązana wypłacić udział po jego śmierci, mogą zbyć niezwrócony im jeszcze udział innemu członkowi spółdzielni lub nowemu członkowi, który został przyjęty do spółdzielni. Nabywca udziału obowiązany jest pod rygorem bezskuteczności tej

czynności zawiadomić spółdzielnię na piśmie w terminie 7 dni od daty nabycia udziału. Udział nabyty traktuje się na równi z udziałem wpłaconym przez członka.

5. Zbycie udziału, o którym mowa w ust. 4 powinno być dokonane w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.
6. Członek spółdzielni, który wystąpił ze spółdzielni za wypowiedzeniem lub został wykreślony z powodu zaprzestania produkcji rolnej może w terminie sześciu miesięcy od dnia ustania członkostwa, w formie pisemnej przenieść swój udział lub udziały na osobę, która przejęła i prowadzi jego gospodarstwo rolne, o ile została ona członkiem spółdzielni. Prawa i obowiązki dotychczasowego członka przechodzą na tę osobę. Statut może stanowić, że przystępując do spółdzielni nie wnosi ona wpisowego.
7. Przepis ust. 6 nie dotyczy jednak przypadku, gdy przejście posiadania było następstwem odpłatnego nabycia gospodarstwa.
8. Przepisu ust. 6 nie stosuje się jeżeli dotychczasowy członek został ze spółdzielni wykluczony.
9. Przepis ust. 6 w stosunku do spadkobierców stosuje się odpowiednio, o ile zmarły członek wskazał tę osobę, jako osobę której spółdzielnia jest obowiązana po śmierci członka wypłacić udziały.

Art. 12

1. Statut może stanowić, że członek jest obowiązany do wniesienia wkładów pieniężnych przeznaczonych na finansowanie inwestycji, zabezpieczenie ryzyka działalności handlowej, produkcyjnej, a także może dopuszczać wnoszenie przez członków wkładów niepieniężnych: maszyn, urządzeń, budynków i budowli (lub ich części) oraz gruntów niezbędnych do jej funkcjonowania.
2. Do wkładów, o których mowa w ust. 1 stosuje się przepisy art. 20 § 2 ustawy Prawo spółdzielcze.
3. Użytkowanie przez spółdzielnię wkładów, o których mowa w ust. 1 jest odpłatne. Wysokość i zasady odpłatności ustala, stosownie do postanowień statutu rada lub walne zgromadzenie,
4. Członek spółdzielni będący właścicielem wniesionego do spółdzielni wkładu niepieniężnego lub gruntu, może nim rozporządzać, jednak o zamiarze zbycia powinien powiadomić spółdzielnię na piśmie co najmniej 3 miesiące przed dokonaniem tej czynności lub w dłuższym terminie, jeśli statut tak stanowi.
5. Spadkobiercy oraz następcy prawni członka spółdzielni mogą wycofać wkłady lub grunty w takim samym terminie.

Art. 13

Spółdzielnia stosownie do swoich potrzeb, może zatrudniać pracowników na podstawie umowy o pracę lub na podstawie innego stosunku prawnego, którego przedmiotem jest świadczenie pracy.

Art 14

1. Dochód ogólny spółdzielni stanowi różnicę między przychodami uzyskanymi w danym roku obrotowym, a sumą kosztów pomniejszoną o straty nadzwyczajne i należne podatki oraz powiększoną lub pomniejszoną o różnicę wartości zapasów między stanem na koniec roku obrotowego a stanem na początek tego roku. Przy ustalaniu dochodu ogólnego uwzględnia się udział spółdzielni w wyniku finansowym innych organizacji.
2. Dochód ogólny podlega podziałowi na podstawie uchwały walnego zgromadzenia.
3. Walne zgromadzenie wydziela z dochodu ogólnego pochodzącego z obrotu między członkami a spółdzielnią, kwotę podlegającą podziałowi między członków z tytułu sprzedanego produktu lub grupy produktów, dla których spółdzielnia jest założona.
4. Spółdzielnia tworzy zasadnicze fundusze własne:
 - 1) fundusz założycielski na który składają się wpłaty udziałów członkowskich oraz wpisowego,
 - 2) fundusz zasobowy, na który przeznaczają się nie mniej niż 10 % dochodu ogólnego,
 - 3) fundusz rezerw niepodzielnych na który przeznaczają się nie mniej niż 20 % dochodu ogólnego,
 - 4) fundusz wzajemnościowy, na który przeznaczają się 3 % dochodu ogólnego
5. Spółdzielnia może tworzyć także inne fundusze własne przewidziane w odrębnych przepisach lub statucie.
6. Fundusz wzajemnościowy przeznaczony jest na rozwój i promocję spółdzielni rolników i gromadzony jest na szczeblu związków zrzeszających spółdzielnie. Do czasu utworzenia takich związków gromadzony jest na wydzielonym rachunku Krajowej Rady Spółdzielczej.
7. Zasady gospodarowania funduszem określi w drodze rozporządzenia Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w porozumieniu z Ministrem Finansów i Krajową Radą Spółdzielczą
8. Odpis na fundusz wzajemnościowy stanowi koszt uzyskania przychodów.

Art. 15

Walne zgromadzenie może przeznaczyć część dochodu ogólnego na oprocentowanie wniesionych udziałów i wpisowego. Wysokość oprocentowania nie może przekroczyć najwyższej w danym roku stopy redyskonta weksli NBP powiększonej o maksymalnie trzy punkty procentowe. Statut powinien określić zasady ustalania wysokości oprocentowania i sposób jego wypłaty.

Art. 16

1. W przypadku likwidacji spółdzielni fundusz rezerw niepodzielnych jest przekazywany na cele ogólnospółdzielcze wskazane przez związek, w którym spółdzielnia jest zrzeszona lub Krajową Radę Spółdzielczą.
2. Pozostały majątek oraz fundusz założycielski (udziały i wpisowe) wraz z oprocentowaniem podlega zwrotowi członkom spółdzielni.
3. W sytuacji, o której mowa w art. 11 ust. 6 prawo do funduszu założycielskiego przechodzi na nowego członka, o ile strony nie ustalą inaczej.
4. Prawo do funduszu założycielskiego przysługuje spadkobiercom zmarłego członka.
5. Statut może wyłączyć prawo do funduszu zwrotnego członka, który został ze spółdzielni wykluczony.

Rozdział IV

Zmiany w przepisach obowiązujących i przepisy końcowe

Art. 17

W przypadku braku postanowień niniejszej ustawy do spółdzielni rolników stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze i ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

Art. 18

1. Spółdzielnie istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy i działające na podstawie przepisów ogólnych Prawa spółdzielczego, mogą dostosować swoje statuty do jej przepisów w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy.
2. Statuty spółdzielni, które w wyniku zmiany swoich statutów dostosowały je do przepisów niniejszej ustawy, mogą przewidywać, że członkowie nie będący rolnikami-producentami zachowują członkostwo do czasu całkowitego zwrotu przez spółdzielnie wniesionych przez nich udziałów. Okres całkowitego zwrotu udziałów nie powinien być określony na datę późniejszą niż 31 grudnia 2015 roku.
3. W skład rady nadzorczej spółdzielni rolników mogą wchodzić, do chwili całkowitego zwrotu udziałów, pracownicy spółdzielni, będący członkami przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeśli statut nie stanowi inaczej, jednak ich udział w składzie osobowym rady nie może przekraczać 25%.

Art. 19

W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2004 r. Nr 142, poz. 1514 i Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 143, poz. 1199 i Nr 169, poz. 1418 oraz z 2006 r. Nr 222, poz. 1629) w art. 4 w ust. 1 pkt. 3 otrzymuje brzmienie:

„3) nabycie praw do wkładów w spółdzielni rolników, spółdzielni produkcyjnej lub w spółdzielni kółek rolniczych;”

Art. 20

W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844, Nr 220, poz. 1601, Nr 225, poz. 1635 i Nr 245, poz. 1775, Nr 249, poz. 1828, Nr 251, poz. 1847, z 2008 r. Nr 93, poz. 585, Nr 116, poz. 730) w art. 7 w ust. 1 po pkt 14 dodaje się pkt. 15 w brzmieniu:

„15) budynki i budowle lub ich części i zajęte pod nie grunty stanowiące własność spółdzielni rolników lub ich związku, bądź będące w ich wieczystym użytkowaniu, wykorzystywane na działalność określoną w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2012 r. o spółdzielniach rolników”.

Art. 21

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 15 w ust. 1 dodaje się pkt 1s w brzmieniu:
„1s. W spółdzielniach rolników kosztem uzyskania przychodów są należne członkom odsetki od wniesionych przez nich udziałów, wpisowego i wkładów pieniężnych”;
- 2) w art. 17 w ust. 1 po pkt. 51 dodaje się pkt. 52 w brzmieniu:
„52) dochody spółdzielni działających na podstawie ustawy z dnia.....2012 roku o spółdzielniach rolników, pochodzące z transakcji z członkami, a także dochody nie pochodzące z obrotów z członkami, o ile zostały przekazane na fundusz rezerw niepodzielnych,”

Art. 24

W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2008 r. Nr 98, poz. 634) w art. 4 ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) powstawania i rozwoju grup producentów rolnych i ich związków oraz spółdzielni rolników i ich związków,”.

Art. 25

W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny w art. 613 § 4 otrzymuje brzmienie:

- „§ 4. Przez producenta rolnego rozumie się również grupę producentów rolnych lub ich związek oraz spółdzielnię rolników założoną w celach określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2012 roku o spółdzielniach rolników lub związek tych spółdzielni.”

Art. 26

W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (dz. U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128, z późn. zm.⁴⁾) w art. 29 w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

- „5) spółdzielniom rolników i ich związkom, jeżeli nieruchomość ma być przeznaczona do realizacji celów określonych w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2012 roku o spółdzielniach rolników”.

Art. 27

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem proponowanej regulacji jest ułatwienie i przyspieszenie przekształcenia istniejących struktur i budowy nowych – szczególnie wśród rolników – już działającej lub zamierzającej działać w formie spółdzielczej organizacji producencko- handlowych. Chodzi tu zwłaszcza o umożliwienie takiej ewolucji praktyki działania już istniejących i nowo tworzonych spółdzielni, aby znalazły się one pod rzeczywistą kontrolą producentów rolnych. Jeszcze ważniejsze jest, aby działały w interesie rolników ułatwiając im zbyty i przetwórstwo produktów rolnych.

Wprowadzenie nowych rozwiązań pozwoli na poprawę efektywności gospodarowania na obszarach wiejskich. Obecnie mamy do czynienia z rozproszeniem podaży produktów rolnych w Polsce. Wynika to przede wszystkim z niezorganizowania rolników i przechwytywania części dochodu przez firmy pośredniczące. Sytuacja ta powoduje pauperyzację wsi i to przede wszystkim gospodarstw średnich i większych obszarowo.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawy stwarzają możliwości zwiększania dochodów z indywidualnych, prywatnych gospodarstw rolników przez zorganizowanie form gospodarczego współdziałania, np. w sferze zaopatrzenie w środki do produkcji, przetwarzania, standaryzacji, marketingu i zbytu produktów rolnych oraz gospodarowania wspólnymi urządzeniami, maszynami.

W zaproponowanym projekcie ustawy przewiduje się, że spółdzielnia rolnicza jest tworzona z inicjatywy rolników – producentów produktów rolnych, właścicieli gospodarstw ogrodniczych, prowadzących hodowlę zwierząt, a także inną działalność w sferze rolnictwa i drobnego przetwórstwa spożywczego.

Spółdzielcza forma współdziałania i współpracy rolników, może w najpełniejszym zakresie zapewnić, że:

- struktura organizacyjna będzie demokratycznie zarządzana i kontrolowana przez członków – producentów rolnych;
- spółdzielnie będą swoistym „przedłużeniem” gospodarstw rolniczych członków, zapewniającym im dodatkowy zysk wynikający z udziału w obrocie handlowym;
- produkcja będzie planowa, dostosowana do podaży i wymagań jakościowych;
- promowana będzie koncentracja podaży i wprowadzania na rynek produktów wytwarzanych przez jej członków;
- obniżone zostaną koszty produkcji i ustabilizowane ceny produktów;
- upowszechniane będą zasady nowoczesnej upraw, technologii produkcji i zasady gospodarowania zgodnie z zasadami ochrony środowiska naturalnego.

W projekcie ustawy został określony przedmiot działalności spółdzielni rolniczej, członkostwo i status pracowników. Projekt zakłada, iż członkami spółdzielni mogą być tylko współpracujący ze spółdzielnią. Projekt ustawy obniża próg, od którego można założyć spółdzielnię rolniczą z 10 do 5 członków, co umożliwi upowszechnienie tej formy organizacyjnej, jako pierwotnej formy organizacji rynku rolnego i zniesie barierę, w wyniku której dla części działań rolnicy wybierali inną formę prawną (stowarzyszenie, zrzeszenie, spółka).

Małe spółdzielnie mogą stanowić pierwszy szczebel organizacyjny w tworzeniu sieci rolniczej spółdzielczości. Następny, to np. spółdzielnie powiatowe, wojewódzkie czy ogólnokrajowe (lub związki spółdzielni) zrzeszające spółdzielnie szczebla „pierwotnego”.

Projekt zakłada, że przedmiotem działania spółdzielni będzie przede wszystkim kooperacja jej członków, w celu podniesienia dochodów z gospodarstw. Inna działalność, np. handel detaliczny artykułami spożywczymi, produkcja spożywcza itp. mogą być prowadzone wtedy, gdy nie stoją w sprzeczności z zasadniczym przedmiotem działania spółdzielni. Projektowana regulacja zakłada, iż kwestie nieuregulowane w ustawie może doprecyzować statut spółdzielni, który może także przewidywać prowadzenie innej działalności na rzecz swoich członków i środowiska, w którym działa spółdzielnia, w szczególności: usługowej, społeczno-kulturalnej, edukacyjnej i ekologicznej, pod warunkiem, że nie stoi to w sprzeczności z zasadniczym celem jej działalności określonym spółdzielni.

Regulacje zaproponowane w projekcie ustawy dają możliwość wprowadzania menadżerskiego zarządzania spółdzielnią, który zostanie oparty na kryterium fachowości, a nie członkostwa. Zgodnie z zapisami projektu spółdzielnie wymienione w ustawie objęte są tymi samymi zadaniami, co spółdzielnie zrzeszające indywidualnych rolników pod warunkiem, że ich członkami będą rolnicy gospodarujący wspólnie lub rolnicy korzystający z jej usług.

Przedstawiony projekt nie stwarza prawnego obowiązku przekształcania się spółdzielni działających na wsi i w małych miasteczkach w spółdzielnie rolnicze, funkcjonujące wg nowych zasad, tzn. bez członków będących pracownikami. Może się to dokonać dobrowolnie, w wyniku uchwały walnego zgromadzenia podjętej przez dotychczasowych członków – również pracowników, co osłabia argument o naruszeniu praw nabytych.

Do przekształcenia dotychczasowych spółdzielni, działających na podstawie przepisów ogólnych, w spółdzielnie rolnicze muszą zachęcać preferencje w systemie podatkowym – takie same, jakie będą dotyczyły indywidualnych gospodarstw rolnych. Stymulowanie rozwoju i przekształceń spółdzielni przede wszystkim metodami finansowymi i ekonomicznymi, a nie prawnymi, wydaje się jedyną dobrą drogą w ramach polskiej gospodarki rynkowej, dlatego przedmiotowy projekt wprowadza stosowne zmiany w ustawach: o podatku od spadków i darowizn, o podatkach i opłatach lokalnych, oraz o podatku dochodowym od osób prawnych.

Spółdzielnie rolnicze dla prawidłowej realizacji założeń statutowych często muszą posiadać obiekty o dużej powierzchni. W wielu przypadkach będą to obiekty wykorzystywane sezonowo, bądź będą służyć jako obiekty pomocnicze (wiaty do przechowywania maszyn). Są to jednak obiekty konieczne do funkcjonowania podmiotu i to często jednak o niskiej wartości. Obciążenie tego typu obiektów podatkiem od nieruchomości powoduje rezygnację z podejmowania prób budowy, lub też rozbiórki obiektów już istniejących. Taka sytuacja przekłada się na pogorszenie warunków przechowywania i przygotowywania do sprzedaży produktów rolnych, pogorszenie warunków pracy ludzi oraz skrócenie okresu użytkowania maszyn. Wiele samorządów zastosowałoby zwolnienie wobec tych obiektów w ramach posiadanych uprawnień lecz są za to karani zmniejszeniem subwencji.

Projekt zakłada zwolnienie spółdzielni z podatku dochodowego w relacji między członkiem spółdzielni a spółdzielnią. Spółdzielnie rolnicze to w przeważającej części podmioty małe, generujące niewielkie zyski. Istotą bowiem spółdzielni rolniczej nie jest tworzenie i wypracowanie zysku, lecz umożliwienie rolnikom możliwości partnerskiego kontaktu z rynkiem.

W 2008 roku na około 3150 spółdzielni funkcjonujących w rolnictwie i jego otoczeniu obowiązek publikacji sprawozdań finansowych dot. 118 jednostek. Naliczona kwota podatku dochodowego wyniosła 32 mln. zł. Z dużym prawdopodobieństwem można powiedzieć, że wszystkie spółdzielnie zaliczane do sektora rolniczego wpłaciły do budżetu nie więcej niż 40 mln. zł.

Trzeba jednak wziąć pod uwagę fakt, że duża część spółdzielni istniejących nie spełnia wymogów stawianych w projekcie ustawy i nie skorzysta z proponowanych zmian, a także to, że wypracowana nadwyżka wróci do rolników i podlegać będzie podatkowi od dochodów osobistych. Realnie więc skutki dla budżetu po uwzględnieniu podatków pośrednich będą znikome lub żadne, z tego punktu widzenia należy zatem uznać, iż projektowana regulacja nie rodzi żadnych skutków finansowych dla budżetu państwa i jedna tek samorządu terytorialnego.

Wielką korzyść może natomiast przynieść tworzenie przez rolników własnych organizacji gospodarczych oraz przywracanie istniejącym spółdzielniom charakteru masowych spółdzielni użytkowników.

Zgodnie z założeniami ruchu spółdzielczego i uznawanymi przez cały świat międzynarodowymi zasadami spółdzielczymi spółdzielnie stanowią odrębny system gospodarowania, którego specyfika uzasadnia także odmiennosć zasad podatkowych. Z tego punktu widzenia nie ma więc znaczenia, jakie skutki dla budżetu przyniesie zmiana wadliwego systemu podatkowego, lecz jakie korzyści przyniesie dla ludzi oraz dla idei budowy państwa obywatelskiego. Główne źródło dochodów (około 64%) budżetowych państwa stanowią wpływy podatków pośrednich, (VAT -42%, akcyza 22%) Podatek CIT, którego płatnikiem są

podmioty gospodarcze stanowi ca 8% dochodów budżetowych. Obecnie spółdzielnie zmuszone są do systematycznego podnoszenia cen za produkty dostarczane przez członków. Często takie „manewrowanie” doprowadza do bardzo trudnych sytuacji w płynności spółdzielni, wykazywania wysokich zobowiązań w stosunku do członków za dostarczone produkty. Powoduje to dodatkowe komplikacje, zwłaszcza przy kontaktach z bankami. Dodatkowym utrudnieniem jest zachwianie i tak słabego zaufania na styku członek spółdzielni — spółdzielnia- zarząd.

Przyjęcie proponowanych rozwiązań znacznie ułatwi spółdzielniom bieżące funkcjonowanie oraz rozwój zarówno z wykorzystaniem własnych środków, jak też środków kredytowych. Ponadto powinno to spowodować, poprzez fakt wypłacania rolnikom części wygospodarowanego zysku po zakończeniu roku kalendarzowego, większe zainteresowanie losami „swojej” spółdzielni. Jest to w chwili obecnej jednym z podstawowych problemów polskiej spółdzielczości, również tej funkcjonującej na wsi. Zwiększając dochody rolników i producentów płodów rolnych nie musimy się obawiać znaczącego ubytku dochodów budżetu państwa i samorządów lokalnych, bowiem znacząca część dodatkowych przychodów członków Spółdzielni zostanie „zwrócona” do budżetu w postaci podatków pośrednich (VAT i akcyzy) płaconych przez członków Spółdzielni głównie przy zakupie paliwa i innych środków do produkcji rolnej. Z uwagi na powyższe proponowana regulacja rodzi pozytywne skutki społeczno-gospodarcze.

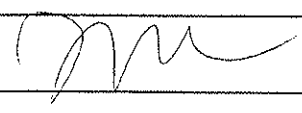
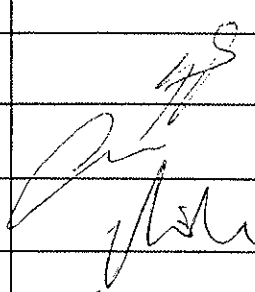
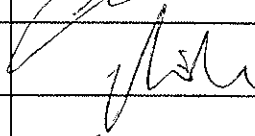
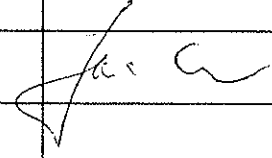
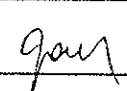
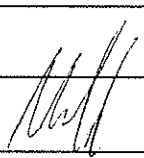
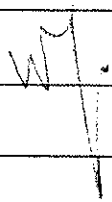
Z analizy przepisów unijnych wynika, że przedstawione w projekcie ustawy rozwiązania są zgodne z wspólnotowymi regułami prawnymi.

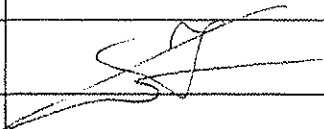
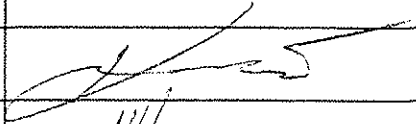
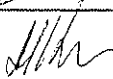
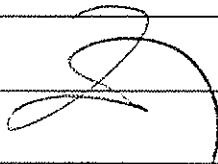
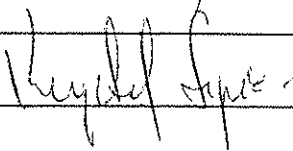
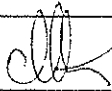
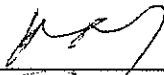
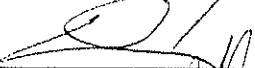
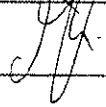

Lista Posłów KP PiS

popierający projekt ustawy o rozdzielności rolniczej

L.p.	Imię	Nazwisko	Podpis
1.	Adam	Abramowicz	
2.	Andrzej	Adamczyk	
3.	Waldemar	Andzel	<i>W. Andzel</i>
4.	Dorota	Arciszewska- Mielewczyk	
5.	Jan	Ardanowski	<i>Jan</i>
6.	Iwona	Arent	
7.	Marek	Ast	
8.	Zbigniew	Babalski	
9.	Piotr	Babinetz	
10.	Barbara	Bartuś	<i>P. Bartuś</i>
11.	Dariusz	Bak	
12.	Włodzimierz	Bernacki	<i>W. Bernacki</i>
13.	Andrzej	Bętkowski	<i>Andrzej Bętkowski</i>
14.	Mariusz	Błaszczak	
15.	Joachim	Brudziński	
16.	Barbara	Bubula	<i>Barbara</i>
17.	Zbigniew	Chmielowiec	<i>Zbigniew</i>
18.	Witold	Czarnecki	
19.	Arkadiusz	Czartoryski	
20.	Edward	Czesak	

21.	Leszek	Dobrzyński	
22.	Zbigniew	Dolata	
23.	Andrzej	Duda	
24.	Jan	Dziedziczak	
25.	Tadeusz	Dziuba	
26.	Jacek	Falfus	
27.	Anna	Fotyga	
28.	Zbigniew	Girzyński	
29.	Szymon	Gیزیński	
30.	Kazimierz	Golojuch	
31.	Małgorzata	Gosiewska	
32.	Artur	Górski	
33.	Tomasz	Górski	
34.	Czesław	Hoc	
35.	Adam	Hofman	
36.	Józefa	Hrynkiewicz	
37.	Michał	Jach	
38.	Dawid	Jackiewicz	
39.	Wiesław	Janczyk	
40.	Wojciech	Jasiński	
41.	Andrzej	Jaworski	
42.	Krzysztof	Jurgiel	
43.	Tomasz	Kaczmarek	
44.	Jarosław	Kaczyński	
45.	Mariusz	Kamiński s. Arkadiusza	
46.	Mariusz	Kamiński s. Lesława	

47.	Izabela	Kloc	
48.	Sławomir	Kłosowski	
49.	Lech	Kołąkowski	
50.	Robert	Kołąkowski	
51.	Henryk	Kowalczyk	
52.	Maks	Kraczkowski	
53.	Leonard	Krasulski	
54.	Elżbieta	Kruk	
55.	Marek	Kuchciński	
56.	Zbigniew	Kuźmiuk	
57.	Adam	Kwiatkowski	
58.	Tomasz	Latos	
59.	Krzysztof	Lipiec	
60.	Adam	Lipiński	
61.	Marek	Łatas	
62.	Maciej	Łopiński	
63.	Marzena	Machalek	
64.	Antoni	Macierewicz	
65.	Ewa	Malik	
66.	Maciej	Małecki	
67.	Gabriela	Masłowska	
68.	Marcin	Mastalerek	
69.	Jerzy	Materna	
70.	Grzegorz	Matusiak	
71.	Marek	Matuszewski	
72.	Beata	Mazurek	

73.	Krzysztof	Michałkiewicz	
74.	Kazimierz	Moskal	<i>most</i>
75.	Piotr	Naimski	
76.	Maria	Nowak	<i>Wula</i>
77.	Marek	Opiola	
78.	Jacek	Osuch	
79.	Stanisław	Ozóg	
80.	Anna	Paluch	
81.	Krystyna	Pawłowicz	
82.	Bolesław	Piecha	
83.	Stanisław	Pięta	
84.	Dariusz	Piontkowski	
85.	Stanisław	Piotrowicz	
86.	Jerzy	Polaczek	<i>P. Pol</i>
87.	Marek	Polak	<i>Polak</i>
88.	Piotr	Polak	<i>Polak</i>
89.	Krzysztof	Popiołek	
90.	Piotr	Pyzik	<i>P. Pyzik</i>
91.	Elzbieta	Rafalska	<i>Elzbieta Rafalska</i>
92.	Adam	Rogacki	
93.	Jarosław	Rusiecki	<i>Jarosław Rusiecki</i>
94.	Bogdan	Rzońca	<i>Bogdan Rzońca</i>
95.	Małgorzata	Sadurska	
96.	Jacek	Sasin	
97.	Grzegorz	Schreiber	
98.	Dariusz	Seliga	

99.	Jarosław	Sellin	
100.	Anna	Sobecka	
101.	Lech	Sprawka	
102.	Stawomir ^{Staw}	Strzałkowski	Staw
103.	Marek	Suski	
104.	Paweł	Szalamacha	
105.	Wojciech	Szarama	
106.	Krzysztof	Szczerski	
107.	Jolanta	Szczypińska	
108.	Andrzej	Szlachta	
109.	Jerzy	Szmit	Jerzy Szmit
110.	Stanisław	Szwed	
111.	Beata	Szydło	
112.	Jan	Szyszko	
113.	Janusz	Śniadek	Śniadek
114.	Jacek	Świat	Jacek Świat
115.	Krzysztof	Tchórzewski	
116.	Robert	Telus	
117.	Ryszard	Terlecki	
118.	Grzegorz	Tobiszowski	
119.	Jan	Tomaszewski	
120.	Kazimierz	Ujazdowski	
121.	Jan	Warzecha	
122.	Witold	Waszczykowski	
123.	Przemysław	Wipler	
124.	Jadwiga	Wiśniewska	

125.	Elzbieta	Witek	
126.	Marcin	Witko	<i>Witko</i>
127.	Michał	Wojtkiewicz	<i>Michał</i>
128.	Grzegorz	Woźniak	<i>W</i>
129.	Anna	Zalewska	
130.	Sławomir	Zawiślak	<i>Zawiślak</i>
131.	Łukasz	Zbonikowski	
132.	Jarosław	Zieliński	
133.	Kosma	Złotowski	<i>U. Złotowski</i>
134.	Maria	Zuba	
135.	Wojciech	Zubowski	
136.	Jerzy	Żyżyński	